

Likkutei Sichos Source Sheet

Volume 16 | Terumah | Sicha 1

א.

1. שמות כ״ה:ב׳

ַדַּבֵּרֹ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ־לֻי תִּרוּמֶה מֵאֶת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבֶנוּ לִבֹּו תִּקְחַוּ אֶת־תִּרוּמָתי:

Shemos 25:2

Speak to the children of Israel, and have them take (for) Me an offering; from every person whose heart inspires him to generosity, you shall take My offering.

2. רש"י על שמות כ״ה:ב*י*

ויקחו לי תרומה. לִי – לִשְׁמִי:

Rashi on Shemos 25:2:1

And have them take for Me: Heb. יִל. [l.e.,] dedicated to My name.

3. תהילים כ״ד:א׳

ֹלְדָוֹד מִּזְמָוֹר ֻלָה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ וֹתַבַּל וֱיִשְׁבֵי בָהּ:

Tehilim 24:1

By Dovid, a psalm. The earth and all therein is Hashem's; the world and its inhabitants

4. תהילים נ׳:י״ב

אָם־אֱרְעַב לֹא־אְמַר לֶךְ כִּי־לֵי תַבֶּל וּמְלֹאָה:

Tehilim 50:12

Were I hungry, I would not tell you, for Mine is the world and all it holds.

5. בראשית כ״ח:כ״ב

ָוָהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַּׁמְתִּוֹ מַצֵּבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹקֵים וְכֹל ֹאֲשֶׁר תִּתֶּן־לִּי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֵנּוּ לֶךְ:

Bereishis 28:22

And this stone, which I have set up as a pillar, shall be G-d's abode; and of all that You give me, I will set aside a tithe for You".

6. שמות י״ג:ב׳

קַדָּשׁ־לִּי כָל־בָּכוֹר פֵּטֶר כָּל־רֶחֶם בְּבָנֵי יִשְׂרָאֶל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמֶה לֵי הָוּא:

Shemos 13:2

"Consecrate to Me every first-born; man and beast, the first issue of every womb among the Israelites is Mine".

ג.

7. ילקוט שמעוני על התורה שס"ג

ויקחו לי תרומה מי שנאמר בו לה' הארץ ומלואה, אשר לו הים והוא עשהו, ואומר הן לה' אלקיך השמים הוא צריך לבשר ודם, אלא שחומד לישראל לשרות שכינתו בהם כאב שמחמד לבניו לכך נאמר ויקחו לי.

Yalkut Shimoni on Torah 363

Have them take for Me an offering - The one about whom it is stated: "The earth and all therein is the Lord's" (and) "The sea is his, and he made it", and [scripture] states: "Behold, to the L-rd your G-d are the heavens" - Does he need the (gifts of) those made of flesh and blood? But rather it is because he desires (to be with) the Jews, like a father who desires to be with his chidren. That is why the verse states: "Have them take me."

8. תנחומא בובר, אמור כ"ד:א"

אמרתי לכם ויקחו לי תרומה (שמות כה ב), בשביל שאדור ביניכם, שנאמר ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (שם שם ח), דבר קשה כביכול אמר להם קחו אותי שאדור ביניכם, ויקחו תרומה אין כתיב כאן, אלא ויקחו לי תרומה, אותי אתם לוקחים.

Midrash Tanchuma Buber, Emor 24:1

I told you (in Shemos. 25:2): SPEAK UNTO THE CHILDREN OF ISRAEL,] AND LET THEM TAKE FOR ME A SHARE, so that I might dwell among you. It is so stated (in vs. 8): AND LET THEM MAKE ME A SANCTUARY THAT I MAY DWELL AMONG THEM. He, as it were, spoke a difficult thing to them: Take me that I may dwell among you. "And let them take a share" is not written here, but AND LET THEM TAKE (FOR) ME A SHARE. (Since "for me" can sometimes be understood as a direct object, the midrash is understanding the verse to mean: LET THEM TAKE ME AS A SHARE) - It is I whom you are taking.

9. מלכים א ח':כ"ו-כ"ז

וְעַתָּה אֱלֵקֵי יִשְׂרָאֵל יֵאָמֶן נָאֹ דבריך [דְּבֶּרְרָּ] אֲשֶׁר דִּבַּׂרְתָּ לְעַבְדְּךָּ דָּוָד אָבִי: כְּי הָאֻמְנֶם יֵשֵׁב אֱלֹקִים עַל־הָאֶרֶץ הָּנֵּה הַשְּׁמִים וּשְׁמֵי הַשְּׁמַיִּם לְא יָכַלְכָּלוּךְ אֵּף כִּי־הַבַּיִת הַזָּה אֲשֶׁר בְּנִיתִי:

Melachim 1 8:26-27

Now, therefore, O G-d of Israel, let the promise that You made to Your servant my father Dovid be fulfilled. But will G-d really dwell on earth? Even the heavens to their uttermost reaches cannot contain You, how much less this House that I have built!

.10 במדבר ו׳:כ״ז

וָשָּׁמְוּ אֵת־שָּׁמִי עַל־בָּנֵי יִשְּׂרָאֵל וַאַנִי אַבָּרֵכֵם:

Bamidbar 6:27

They shall bestow My Name upon the children of Israel, and I will bless them.

т.

11. רש"י על שמות כ״ה:ב*י*:ב׳

תרומה. הַפְּרָשָׁה, יַפְּרִישׁוּ לִי מִמְּמוֹנָם נִדְבָה:

Rashi on Shemos 25:2:2

"**Terumah**" means: something set apart; the meaning is: let them set apart from their possessions a voluntary gift in My honor.

12. בראשית כ"ג:י"ז

Bereishis 23:17

And so the field of Ephron which was in Machpelah, facing Mamre, was established (as Avraham's possession). [This included] the field and the cave that was in it, and all the trees that were in the field, which were within its entire border around.

13. רש"י על בראשית כ״ג:י״ז:א׳

ויקם שדה עפרון. תַּקוּמָה הַיִּתָה לוֹ, שֵׁיַצָא מִיַּד הֶדִיוֹט לְיַד מֵלֶךְ...

Rashi on Bereishis 23:17:1

AND THE FIELD OF EPHRON WAS MADE SURE (literally, it rose) — It received a rise in importance because it passed from the possession of a commoner הדיוט) an ordinary person (into the possession of a king (Bereishis Rabbah 58:8)...

14. תמורה ל״ב א

מתני׳ אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדק הבית אין משנין אותן מקדושה לקדושה.

Temurah 32a:1

With regard to both animals consecrated for the altar (Kodshei Mizbeach) and items consecrated for Temple maintenance (Kodshei Bedek Habayis), one may not alter their designation from one form of sanctity to another form of sanctity.

15. משנה תורה, הלכות תמורה ד':י"א

הַמְשַׁנֶּה אֶת הַקְּדָשִׁים מִקְדַשָּׁה לִקְדֵשָּה עוֹבֵר בְּלֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמֵר בִּבְכוֹר (ויקרא כז כו) "לֹא יַקְדִישׁ אֹתוֹ" שֶׁלֹא יַעֲשֶׂנּוּ עוֹלָה אוֹ שְׁלָמִים. וְהוּא הַדִּין לִשְׁאָר הַקְּדָשִׁים שֶׁאֵין מְשַׁנִּין אוֹתָן מִקְדֵשָּׁה לְקְדַשָּׁה אֶחָד קְדְשֵׁי מִזְבֵּחַ וְאֶחָד קַדְשִׁי בֶּדֶק הַבִּיִת. כֵּיצִד. אָם הִקְדִּישׁ לְבֵדֶק הַהֵּיכָל לֹא יִשַׁנֵּה לְבֵדֶק הַמִּזְבֵּחַ. וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזָה. וְאֵין לוֹקִין עַל לָאו זֵה:

Mishneh Torah, Substitution (Temurah) 4:11

A person who changes the purpose for which an article was consecrated from one holy purpose to another violates a prohibition. This is derived from Vayikra 27:26 which states with regard to a firstborn animal: "A person may not consecrate it," i.e., he may not designate it as a burnt-offering or a peace-offering. The same applies to other consecrated animals. They may not be changed to a purpose other than that for which they were originally consecrated. This applies both to animals consecrated for the altar and items consecrated for the upkeep of the Temple.

What is implied? If an article was consecrated for the improvement of the Temple Sanctuary, it should not be changed and the money used for the upkeep of the altar. Similar laws apply in all analogous situations. One is not liable for lashes for the violation of this prohibition.

16. השגות הראב"ד על משנה תורה, הלכות תמורה ד':י"א:א'

(א) כיצד אם הקדיש לבדק ההיכל וכו'. א"א זה לא ידעתי מנין לו שהרי כולן מקדשי בדק הבית הם באים כדתניא הקטרת וכל קרבנות הצבור מביאין מתרומת הלשכה מזבח הזהב לבונה וכלי שרת באין ממותר נסכים מזבח העולה לשכות ועזרות באין מקדשי בדק הבית חוץ לחומת העזרה באין משירי לשכה וכו' אלמא אין שינוי בין קדשי היכל לשאר עזרות ולא למזבח . . קדשי מזבח אפילו מקדשים קלים לחמורים אין משנים ואין ממעטים באכילת קדשים אבל בדק הבית מה יש בין זה לזה . . קדשי מזבח יש מהן נאכלין יש מהן ליום אחד ויש מהם לשני ימים והנאכלין ליום אחד לא שוו במתנותיהם אלא אלו מכפרין ואלו אין מכפרין דין הוא שלא ישתנו מזה לזה אבל בקדשי בדק הבית מה הפרש בין זה לזה:

Hasagot HaRaavad on Mishneh Torah, Substitution 4:11

Rambam: "What is implied? If an article was consecrated for the upkeep of the Temple Sanctuary...": I don't know what the source of the Rambam is, being that the funds for improvement of all parts of the temple come from Kodshei Bedek Habayis, as the Beraisa says: the incense and all communal offerings come from the collection of the Temple treasury chamber. The funds for the golden altar, located inside the Sanctuary and upon which the incense was offered, the frankincense, and the service vessels all come from the leftover money of the funds set aside for the libations. The funds for the upkeep of the altar of burnt-offerings, which was located outside the Sanctuary and on which most offerings were burned, and for

the chambers, and for the various courtyards, come from money consecrated for Temple maintenance. Funds for those matters that are outside the walls of the Temple courtyard come from the remainder of the chambers etc.

We see from this Beraisa that there is no distinction between those items consecrated for the upkeep of the Heichal, and those for any of the other rooms or the altar...

- ...Regarding items consecrated to the altar, one may not change their consecration, even from lesser degrees of holiness to higher degrees; and one may not reduce {the time for} the eating of sacrifices. However, regarding items consecrated for the upkeep of the Temple, what difference is there between one type of consecration and another!?
- ...Regarding *kodshei mizbeach* the sacrifices are each unique regarding whether they are consumed, the timeframe in which they must be consumed, how they are offered, whether they achieve atonement, etc, and so it is logical that their designation should not be changed from one to the other. However what distinction is there between the various *kodshei bedek habayit*?

17. רש"י על תמורה ל״ב א:א׳

מתני' מקדושה לקדושה - דקדשי בדק הבית שהקדישם למזבח לא עשה כלום ובקדשי מזבח אין משנין מקדושת עולה לשלמים ומשלמים לעולה:

Rashi on Temurah 32a:1:1

If he consecrated as an offering on the altar those animals already consecrated for Kodshei Bedek Habayis - he has accomplished nothing. Regarding Kodshei Mizbeach - one may not change the designation of an animal from a burnt-offering to a piece-offering or from a piece-offering to a burnt-offering.

٦.

18. רש"י על שמות כ״ה

תקחו את תרומתי. אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ שָׁלשׁ תְּרוּמוֹת אֲמוּרוֹת כָּאן, אַחַת תְּרוּמַת בֶּקַע לַגַּלְגֹּלֶת שָׁנַּעֲשׂוּ מֵהֶם הָאֲדָנִים, כְּמוֹ שֶׁמְפֹּרָשׁ בְּאֵלֶה פְקוּדֵי, וְאַחַת תְּרוּמַת הַמִּזְבֵּח בָּקַע לַגַּלְגֹּלֶת לַקַפּוֹת לְקְנוֹת מֵהֶן קְרְבְּנוֹת צָבּוּר, וְאַחַת תְּרוּמַת הַמִּשְׁכָּן נִדְבַת כָּל אֶחָד וְאֶחָד (תלמוד ירושלמי שקלים א'). י"ג דְּבָרִים הָאַמוּרִים בָּעִנָין כַּלֶּם הַצִּרְכוּ לִמְלֶאכֶת הַמִּשְׁכָּן אוֹ לְבַגְדֵי כְהַנָּה כְּשֶׁתְּדַקְדֵּק בָּהֶם:

Rashi on Shemos 25:2

You shall take My offering — Our Rabbis said]: The word Terumah, mentioned three times, denotes that [three offerings are mentioned here. One is the offering of a beka [half-shekel] per head, from which they made the sockets, as is delineated in [Shemos. 38:26, 27, in the parsha] "These are the accounts." Another is the offering of a beka per head for the [community] coffers, from which to purchase the communal sacrifices, and another is the offering for the Mishkan, each one's [Israelite's] donation). The thirteen materials mentioned in this section [i.e., this chapter] were all required for the work of the Mishkan or for the garments of the kohanim, [as you will find] when you study them.

19. משנה שקלים א':ג'

בַּחֲמִשָּה עָשֶׂר בּוֹ, שֻׁלְחָנוֹת הָיוּ יוֹשְׁבִין בַּמְדִינָה. בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּה, יָשְׁבוּ בַּמִּקְדָּשׁ. מִשֶּׁיָשְׁבוּ בַּמִּקְדָּשׁ, הִתְחִילוּ לְמַשְׁכַּן. אֶת מִי מְמַשְׁכְּנִין, לְוּיַם ווִשְׂרָאֵלִים, גַּרִים וַעֲבָדִים מִשְׁחָרָרִים, אֲבָל לֹא נָשִׁים וַעֲבָדִים וּקְטַנִּים. כָּל קָטן שֲׁהָתָחִיל אֶבִיו לְשָׁקוֹל עַל יָדוֹ, שׁוּב אֵינוֹ פּוֹסֵק. וְאִין

מְמַשִּׁכְּנִין אֵת הַכֹּהֵנִים מִפְּנֵי דַּרְכֵּי שָׁלוֹם:

Mishnah Shekalim 1:3

On the fifteenth (of Adar) money-changers sat in the province (medinah) [Jerusalem, and they made change for the half-shekel for those who brought the currency of their province and were unacquainted with the conversion rate.] On the twenty-fifth, they would sit in the Temple. [Since the time was drawing near, they would sit in the Temple, so that they (the people) would hasten to bring (their shekalim).] From the time they sat in the Temple, they began to mortgage [property and other valuables for coins]. Who did they take mortgages from? Levites, Israelites, converts and freed slaves. Any child whose father has begun to pay the shekel for him, [the father] cannot stop paying the half-shekel on his behalf. They did not take mortgages from priests for the sake of peace.

n.

20. ראש השנה י״ז א

ושנתנו חיתיתם בארץ חיים אמר רב חסדא זה פרנס המטיל אימה יתירה על הצבור שלא לשם שמים א"ר יהודה אמר רב כל פרנס המטיל אימה יתירה על הצבור שלא לשם שמים אינו רואה בן תלמיד חכם שנאמר (איוב לז, כד) לכן יראוהו אנשים לא יראה כל חכמי לב

Rosh Hashanah 17a

And those who cast their fear over the land of the living, who are they? Rav Chisda said: This is referring to a communal leader [parnas] who casts excessive fear on the community not for the sake of Heaven. Rav Yehuda said that Rav said: Any community leader who casts excessive fear on the community not for the sake of Heaven will be punished and not see any Torah scholar among his sons, as it is stated: "Men do therefore fear him; he sees not any who are wise of heart" (Job 37:24). One who brings others to fear him will not merit having wise-hearted people in his family.

ט.

21. ליקוטי תורה בלק ע, ג - Likutei Torah 70:3

ואיך ממשיכים גילוי זה ודירה זו בתחתונים הוא ע"י בחי' אתכפיא ואתהפכא כמשל המלך בשר ודם שרוצים לעשות לו דירה נאה שצריכים לפנות ההיכל מכל לכלוך וטינוף כו' ואח"כ לסדר שם כלים נאים מטה ושולחן כסא ומנורה. כן עבודת האדם כמו שכתוב ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה. ואמרו רז"ל לעבדה זו רמ"ח מצוות עשה, ולשמרה זו שס"ה לא תעשה. דהיינו, הלא תעשה הם לבער הרע ובערת הרע מקרבך שלא יהיה שום לכלוך וטינוף חס ושלום, והמצוות עשה הם על דרך משל תיקון וסידור כלים נאים שעל ידי זה יהיה הדירה בתחתונים שהוא ענין גילוי והמשכת אור אין סוף ברוך למטה.

22. פסחים נ' ב

ָאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב: לְעוֹלָם יַעֲסוֹק אָדָם בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ, שֶׁמִתוֹךְ שָׁלֹא לִשְׁמָהּ, בָּא לִשְׁמָהּ

Pesachim 50b:5

Rav Yehuda said that Rav said: A person should always engage in Torah study and performance of mitzvot, even if he does so not for their own sake, as through the performance of mitzvot not for their own sake, one comes to perform them for their own sake.

22. משנה תורה, הלכות מתנות עניים י׳:ו׳

הַכּוֹפֶה אֲחַרִים לִתַּן צְדָקָה וּמְעַשֶּה אוֹתָן שְּׁכָרוֹ גָּדוֹל מִשְּׁכַר הַנּוֹתֵן שֶׁנֶאֱמַר (ישעיה לב יז) "וְהָיָה מַעֲשֵה הַצְּדָקָה שָׁלוֹם". וְעַל גַּבָּאֵי צְדָקָה וְכִיּוֹצֵא בָּהֶם אוֹמֵר (דניאל יב ג) "וּמַצְדִּיקִי הָרַבִּים כַּכּוֹכְבִים:"

Mishneh Torah, Gifts to the Poor 10:6

The reward of one who forces others to give charity and compels them [to do so] is greater than [that of] the giver, as it says (Yeshaya 32:17), "And the deed (which the Rabbis in Bava Basra 9a interpret as 'the compeller') of charity is peace." And about collectors of charity and those similar to them, it says (Daniel 12:3), "and those that find justification (interpreted as those that cause charity) for the masses are like the stars."

23. בבא בתרא י' א

תניא רבי יהודה אומר גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה שנאמר (ישעיהו נו, א) כה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבא וצדקתי להגלות

Bava Batra 10a:12

It is taught in a baraisa that Rabbi Yehuda says: Great is charity in that it advances the redemption, as it is stated: "So said Hashem, uphold justice and do charity, for My salvation is near to come, and My righteousness to be revealed.

*